

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló uniós irányelv alkalmazható oktatási intézményre

A nemzeti bíróságnak hivatalból vizsgálnia kell az oktatási intézmény és a hallgató között létrejött szerződésben szereplő, ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződési feltételek tisztességtelen jellegét

Susan Kuijpers a 2012/2013. és a 2013/2014. tanévben egy belga oktatási intézmény (a Karel de Grote-Hogeschool) hallgatója volt. Nem tudta egy összegben kifizetni a tandíj, illetve tanulmányi kiránduláshoz kapcsolódó költségek címén keletkezett 1546 euró tartozását. Ezért írásbeli szerződésben megállapodott az oktatási intézménnyel, hogy a tartozás visszafizetésére kamatmentes fizetési terv alapján kiszámítva kerül sor. E szerződés értelmében az oktatási intézmény hallgatói ellátásokkal foglalkozó osztálya megelőlegezte számára azt az összeget, amelyre S. Kuijpersnek szüksége volt a tartozásának megfizetéséhez, S. Kuijpers pedig vállalta, hogy hét hónapon keresztül havi 200 eurót fizet ezen osztály számára. A tartozás maradványértékét, 146 eurót, 2014. szeptember 25-én kellett megfizetni. Ezenfelül a szerződés a fizetés elmaradása esetére évi 10% kamat és a behajtás költségeit fedező kártérítés (a tartozás fennmaradó részének 10%-a, de legalább 100 euró) felszólítás nélküli felszámításáról rendelkezett. S. Kuijpers felszólítás ellenére sem teljesítette fizetési kötelezettségét.

2015-ben az oktatási intézmény eljárást indított S. Kuijpers ellen a vredegerecht te Antwerpen (antwerpeni békebíróság, Belgium) előtt S. Kuijpers arra történő kötelezése végett, hogy fizesse meg a főkövetelés összegét, 1546 eurót, annak 2014. február 25-től számított 10% késedelmi kamatát (269,81 eurót), valamint kártérítés jogcímén 154,60 eurót. S. Kuijpers e bíróság előtt nem jelent meg, és nem is képviseltette magát.

E körülmények között döntött a belga bíróság úgy, hogy a Bírósághoz fordul. Elsősorban arra keres választ, hogy a fél távollétében lefolytatott eljárás keretében vizsgálhatja-e hivatalból azt a kérdést, hogy e szerződés a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló uniós irányelv¹ hatálya alá tartozik-e. Másodsorban azt a kérdést teszi fel, hogy az olyan oktatási intézmény, amelynek finanszírozását lényegében közforrásokból biztosítják, ezen irányelv értelmében vett „eladónak vagy szolgáltatónak” minősül-e akkor, ha fizetési tervet engedélyez egy hallgató számára.

Mai ítéletében a Bíróság először is emlékeztet ítélkezési gyakorlatára: **a nemzeti bíróság hivatalból köteles vizsgálni az irányelv hatálya alá tartozó szerződési feltétel tisztességtelen jellegét.** E kötelezettség maga után vonja a nemzeti bíróság annak vizsgálatára irányuló kötelezettségét is, hogy a szerződési feltételt tartalmazó szerződés ezen uniós irányelv hatálya alá tartozik-e vagy sem.

A Bíróság az „eladó vagy szolgáltató” fogalmáról szólva hangsúlyozza, hogy az uniós jogalkotó tág értelmezést kívánt adni e fogalomnak. Funkcionális fogalomról van szó, amely annak értékelését követeli meg, hogy a szerződéses viszony azon tevékenységek körébe illeszkedik-e, amelyeket valamely személy szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása körében végez.

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

Megállapítja továbbá a Bíróság, hogy az ügy nem kapcsolódik közvetlenül az oktatási intézmény oktatási feladataihoz. Éppen ellenkezőleg, az ezen intézmény által egy, az oktatási tevékenységéhez viszonyítottan másodlagos és kiegészítő jelleggel nyújtott szolgáltatásról van szó, amelynek lényege azon összegek kamatmentes visszafizetésére vonatkozó fizetési terv szerződés útján történő felajánlása, amelyekkel egy hallgató tartozik ezen intézménynek. Márpedig egy ilyen szolgáltatás jellegénél fogva egy fennálló tartozás visszafizetésének megkönnyítését teszi lehetővé, és lényegében kölcsönszerződésnek minősül. Következésképpen – ezen elemek nemzeti bíróság általi vizsgálatának fenntartása mellett – a Bíróság kimondja, hogy **amennyiben valamely oktatási intézmény ilyen, az oktatási tevékenységéhez viszonyítva másodlagos és kiegészítő szolgáltatást nyújt, ezen irányelv értelmében vett „eladóként vagy szolgáltatóként” cselekszik.**

E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy ezt az értelmezést az ezen irányelv által követett, védelemre irányuló célkitűzés is megerősíti. Egy szerződésben ugyanis az oktatási intézmény és a hallgató közötti információs és szakmai készségbeli aszimmetriák okán főszabály szerint egyenlőtlenség áll fenn e felek között.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499